

Asztalfői összefoglaló a „Tehetségpontok működésének fenntarthatósága” asztal beszélgetéséről

Az asztalnál kilenc fő vett részt a beszélgetésben, akik között közoktatási intézményvezetők, szakmai civil szervezetek és tehetségpont alakítása iránt érdeklődő kistérségi képviselők egyaránt voltak. Az asztalfő azzal segítette a vita tematikus terelését, hogy egy egyoldalas vázlatot osztott ki a résztvevőknek, ami egy lehetséges tehetségpont kapcsolati és szervezeti struktúráját, valamint az önfenntartás fő elemeiről szóló leírást mutatta be.

A beszélgetés egyenkénti bemutatkozó köre után a vita elsősorban a tehetségpontok funkciója és feladatköre témájára fókuszált. Általános kérdésként merült fel, hogy a tehetségpontok tevékenységükkel hogyan viszonyulnak a közoktatási intézményekhez. A kérdés sarkosan úgy is elhangzott, hogy: „A tehetségpontok a tevékenységüket az intézmények ellenére, vagy azzal párhuzamosan fogják végezni?” Ebben a kérdésben a vita során – a Konferencia általános célmeghatározó dokumentumához kapcsolódóan is – az a konszenzus fogalmazódott meg, hogy a tehetségpontok a közoktatási intézményekkel „együttműködve” kell működjenek. Ez a megállapítás fenntarthatósági szempontból azért is fontos, mert a tehetségpontok működési hátterét jelentős részben az oktatási intézmények adják, illetve a szakmai közreműködők többségében szintén ezekben az intézményekben dolgoznak.

A vitában résztvevők többsége elsősorban tájékozódni jött a konferenciára főként két témakörben, miszerint:

- mit tud nyújtani egy tehetségpont az adott térség érintett szereplőinek, illetve
- honnan lesz forrás a pontok megalakítására és működtetésére?

A beszélgetés első részében többen szkeptikusan vélekedtek a lehetséges önfenntartás esélyéről. Néhányan megfogalmazták, hogy „egy tehetségpont soha nem lesz önfenntartó”. A beszélgetés résztvevői a vita során – a közvetlenül, például pályázati úton, vagy állami támogatásból megszerezhető források mellett – fokozatosan kezdték felépíteni a más forrásokból, illetve a társadalmi háttér érdekelt és érintett szereplőitől kapható támogatási lehetőségeket. Az asztaltársaság hangulata – a beszélgetés végére a többség véleménye is – a lehetséges önfenntartás feltételeként a közvetlen pénzügyi források mellett kiemelten fontosnak tekintette a térségi társadalmi beágyazottságot, a nyilvánosságot, a szakmai hitelességet és felkészültséget, valamint a szoros hálózati együttműködést egyaránt.

Az asztaltársaság tagjai a fenntarthatóság szempontjából kiemelt kapcsolati körnek minősítették:

- a munkaerőpiac munkaadói szereplőit, a térség vállalkozóit, a multinacionális cégeket, mint lehetséges szponzorokat,
- az oktatási és művelődési intézményeket,
- az önkormányzatokat és a különböző együttműködési formáikat,
- az adott térség civil szereplőit, a szülőket és a civil szervezeteket,
- a médiát, különösen a televíziót, de az írott, benne az elektronikus sajtót is,
- a tehetségpontok jövődől hálózatának szereplőit, amely kapcsolatrendszer főként az átvehető jó tapasztalatokkal segítheti a pontokat a szakmai hitelesség és a széleskörű igény kielégítése terén.

A beszélgető partnerek egyetértettek abban, hogy a társadalmi bázison szereshető, a fenntartást megalapozó forrásháttér alapja a szakmai hitelesség. Többen úgy fogalmaztak, hogy a tehetségpont csak azt vállalja, amihez ért, és nagyon óvatosan bővítsa a tevékenységét.

Kiemelten fontosnak ítélték a működés stabilitását, mert nem lehet és szabad a tehetségekkel való törődést, magát a gondozást félben hagyni. Ehhez kapcsolódott az a vélemény is, hogy – lehetőleg a kiépülő hálózat keretében – a párhuzamosságok helyett segíteni kell az átmeneteket, az ésszerű munkamegosztás megteremtését.

A vitában résztvevők fontosnak ítélték a reális feladat és pénzügyi tervezést, amely munkába a lehetséges mértékig be kell vonni a célközönség képviselőit is. Többen úgy fogalmaztak, hogy a működés fenntarthatóságának alapja a „Tervszerűség és tudatosság”. Részben ehhez kapcsolódóan fontosnak ítélték azt is, hogy a tehetségpont környezetében legyen minél több elkötelezett különböző feladatok ellátását támogató szakember. Kiemelték, hogy a tehetségpont menedzseléséhez már a felállítás kezdetétől kell, hogy legyen fizikai infrastruktúra, elérhetőség, de felelős személy is, amit valamilyen meglévő és a téma iránt elkötelezett intézmény bázisán célszerű megteremteni.

Az asztaltársaság végül is egyetértett abban, hogy a jelenlegi helyzetben – a tehetségpontok indulását segítő és a most látható pályázati forrásokkal – meg kell alapozni a tehetségpontok hosszú távú önfenntartó képességét. Megállapítást nyert, hogy a hosszú távú működés nem apellálhat csak paternalista módon eltartó támogatási rendszerre. Tehát az önfenntartáshoz alapvető a tehetségpont szűkebb és tágabb környezetében található érdekelték és érintettek köre, a térségi szereplők konkrét áldozatvállalása, a körükben a fenntartási, működési költségek minél nagyobb részének a kalkulálható megosztása. Ennek érdekében állandó nyilvánosságot kell teremteni a tehetségpont terveinek, a különböző eseményeknek, a rövid és hosszú távon elért eredményeknek. Ennek érdekében a tehetségpontnak állandó kapcsolatot kell fenntartani a térségi nyilvánosságot biztosító médiával, a kommunikáció térségben elérhető csatornáival és szereplőivel. Volt, aki úgy fogalmazott, hogy: „bármilyen történik, minden esetben legyen sajtótájékoztató”.

Az utolsó kérdésre, hogy mit visznek haza a konferenciáról és az asztalbeszélgetésből, többen úgy fogalmaztak, hogy: „Igen, kell a tehetségpont”.

Összeállította: Rajnai Gábor